

Mittarfeqarfiit

**2018-imi ukiumut naatsorsuutitut kuk-
kunersiuisut oqaaseqaataat**

Imarisai

	<u>Qupp.</u>
1. Ukiumut naatsorsuutit kukkuneriorsiorneqarnerat	314
1.1 Ukiumut naatsorsuutit	314
1.2 Aarlerinaatit nalilernerat kukkunerisiuinermilu periuseq	314
1.3 Suleriaatsinik suliffeqarfimmilu nakkutilleeriaatsinik kukkunerisiuineq	315
1.4 Ukiumoortumik naatsorsuutininik naliliinermi pissutsit pingaarutillit	317
2. Ukiumoortumik naatsorsuutit pillugit oqaaseqaatit	320
2.1 Angusat nalunaarsornerat	320
2.2 Oqimaaqatigiissitsineq	322
3. Inatsisit atuutsinneqarnerannik aamma ingerlatsinermik kukkuner-siuinerit	326
4. Paasissutissat allat	327
4.1 Aqutsisut naatsorsuutininut nalunaarutaat kiisalu naatsorsuutini kukkunerit iluarsineqanngitsut	327
4.2 Naatsorsuuserinermik inatsimmik malinninneq	327
4.3 Siunnersuinerinermik ikiuunnermillu suliat	327
5. Kukkunerisiuinerinermik ingerlanneqartumik naliliineq	328
5.1 Kukkunerisiuinerinermik ingerlanneqartumik naliliineq	328
6. Kukkunerisiuinerup siunertaa annertussusia aamma akisussaaffiit agguataarnerat	328
7. Uppernarsaaneq	328

2018-imi ukiumut naatsorsuutitut kukkuniorsuuisut oqaaseqaataat

1. Ukiumut naatsorsuutitut kukkuniorsiorneqarnerat

1.1 Ukiumut naatsorsuutitut

Mittarfeqarfinni ukiumut 2018-imut naatsorsuutitut aqutsisunit saqqummiunneqartut kukkuniorsiornerat naammassivarput. Ukiumut naatsorsuutitut ima inerneqarput:

	<u>2018</u> <u>t.kr.</u>	<u>2017</u> <u>t.kr.</u>
Angusat	(26.246)	(37.732)
Pigisat nalillit	1.481.182	1.508.060
Nammineq aningaasaatit	1.344.308	1.373.481

1.2 Aarlerinaatit nalilernerat kukkuniorsuinermilu periuseq

Kukkuniorsuineq ingerlanneqarpoq uagutsinnit kukkuniorsuinermit siunnerfilik suliarineqartoq aallaavigalugu. Kukkuniorsuinermit periutsikkut qulakkeerneqassaaq niuernikkut allaffissornikkullu ingerlatat ajunaarutaasinnaasut ukiumut naatsorsuutitut sunniuteqarsinnaasut misissoqqissaarnissaat.

Suliffeqarfimmi aqutsisunik oqaloqateqartarnerput aamma suliffeqarfiup suliaanik sammisaannillu ilisimasaqarnerput aallaavigalugit, 2018-imi kukkuniorsuinermit pilersaarusiornitsinni ingerlatsinitsinnilu naatsorsuutit kukkuniorsuinermit malunnaatilinnik pilersitsisinnaasut aarlerinaatit tulliuuttut maluginarpavut:

- Sanaartukkatigut pigisat nalingannik inissiineq, tassunga ilanngullugu nalikilliliinissamut pisariaqartitsinerup nalilersorneqarnera
- Ilaasunut mittarfeqarnermullu akitsuutit katersornerat akiligassiissutiginerallu

Taakkuttaaq aallaavigalugit naatsorsuutit immikkoortut suliaasaqarfiillu makku kukkuniorsuinermit sukumiisumik sammineqarput:

- Pigisat tigussaasut
- Nioqqutissat uninngasuutigineqartut
- Tuniniaanermi pissat
- Akissarsianut akissaasersuutinullu aningaasartuutit
- Pisiniartarfinnut akiitsut

Sammisani allani ukiumut naatsorsuutit kukkuniorsuinermit nalinginnaasut nalilerneqarpoq taamaattumik kukkuniorsuineq annikinnerusimalluni.

1.3 Suleriaatsinik suliffeqarfimmilu nakkutilleeriaatsinik kukkunersiineq

Kukkunersiunerimi ingerlatsivimmi nalunaarsueriaatsit, suleriaatsit suliffeqarfimmilu nakkutilleeriaatsit isumannaatsumik ingerlanneqarnerat aamma nalilerneqarput. Taassuma siunertaraa, ukiumut naatsorsuutinik saqqummiussinerimi tunngaviit eqqortuunerat, uppersassuseqarnerat aamma piffissaq eqqorlugu naatsorsuuserinermik ingerlatsisoqartarnera qulakkeerneqarnerat.

Suliffeqarfimmi suleriaatsini nakkutilleeriaatsinilu atorneqartuni immikkut aarlerinaataasinnaasut makkuusut nalilerpavut:

- Aningaasat tigorianaat
- Akissarsiat akissaatersuutillu allaffissornermi suliarineqarnerat
- Akiligassiineq aamma akiitsulinnut malitseqartitsineq
- Aningaasartuutinik naatsorsuuserineq aamma pisiniartarfinnut akiitsut naligiissinnerat
- Sanaartornermut aningaasaliinerit Namminersorlutik Oqartussat sanaartugassanut aningaasalisutaannit taperneqartut

1.3.1 IT-mik nakkutilliissutit nalinginnaasut

Kukkunersiunerimut atatillugu ingerlatsivimmi it-mik nakkutilliissutit nalinginnaasut misissorpavut.

IT-mik nakkutilliissutit nalinginnaasut tassaapput, ingerlatsivimmi it-mik atortuni pingaarnerni nakkutilliinerit aqutsisunit pilersinneqarsimasut, it-mik atuineq nakkutigilluakkamik aamma isumannaatsumik ingerlasinnaanera siunertaralugu, taamaaliornikkuttaaq it-mik tunngaveqarluni niuernikkut ingerlatseriaatsini paasissutissanik passussineq uppersassusilik tapersorneqarsinnaaqullugu.

Nakkutilliinitsinni maluginiarparput atuuffinnik immikkoortitsinerup annermik ukkatarineqarnissaanik pisariaqartitsineqartoq. Atuuffimmik naammattumik immikkoortitsisinnaannginneq atuisunut pisinnaatitsissuteqartunut aarlerinaammik nassataqartitsivoq, suliamut atatillugu pisariaqartitsinerit sinnerlugit pisinnaatitaasut aaqqissuussami iliuutsinik siunertaanngitsunik iliuuseqarsinnaapput ingerlatsiviup pisariaqartitaanut naapertuutinngitsunik.

Aaqqissuussat Axapta aamma Lessor misissorneqartariaqarput aamma taakkunani inissitsiterinerni atuuffimmik immikkoortitsineq toqqissisimanartoq pilersinneqarsimanersoq paasiniarlugit.

Iserinnaasunik aqutsineq (atuisunik pilersitsineq aamma pisinnaatitsissutinik tunniussineq) aningaasaqarnermik immikkoortortap avataani inissinneqartariaqarpoq.

Aamma paasivarput atuisunik allaffissornermik periusissanik nukittunerusunik pilersitsisoqarnissaanik pisariaqartitsineqartoq. Allaffissorneq, nakkutilliineq aamma aaqqissuussanut isissutinik, paasissu-

tissanut aamma it-mik nukissanut allanut periusissiat amigaataasut imaluunniit sanngiitsut, tamakku-nunnga pisinnaatitsissuteqarani isersinnaanermut aarlerinaammik qaffassaapput taamaaliornikkullu aarlerinaateqartillugu it-mik isumannaallisaaneq ingerlatsiviup pisariaqartitsineranut naapertuutinngitsoq.

Aaqqissuussanut suliaqarfinnullu piffissakkuutaartumik isissutissanik pisinnaatitsissutinillu nalileeq-qittarneq minnerpaamik ukiumoortumik ingerlanneqartariaqarpoq pisortatigoortumillu uppernar-sarneqarluni.

Atorfimmit soraartoqarneranut imaluunniit suliassaqarfimmut allamut nikinnermi piffissaatillugu Lessorimi atuisunik atorunnaarsitsineq nukittorsartariaqarpoq.

Allanngortitsinernik ingerlatsinernik aqutsinermi atuuffinnik naammanngitsumik immikkoortitsisinaannginnerup nassataanik aarlerinaatit qaffattarput pisortatigoortumik change management procedure/allanngortitsinernik aqutsinermi najoqqutassaq malinneqartinnagu, aamma tassunga atortorissaarutit atoneqarsinnaajunnaarsillugit imaluunniit ungasinnerusumi aserfallatsaaliinermik aamma ikiorneqarnermik ingerlatsiffiqarsinnaajunnaartarput ingerlatsiviup pisariaqartitsinera naapertorlugu.

Innersuussutigaarput, pilersitsinermik suliassaqarfinni tunisassiornermik ingerlatsisunut ineriartortitsinermik suliallit (suliffeqarfiup iluani taamatullu avataani ineriartortitsinermik suliallit), aallaavittut umerussamut isissummik taamaallaat tunineqartarnissaat. Nalinginnaanngitsumik tamanna naammassanngikkaluarpat tapiliutitut nakkutilliinernik pilersitsisoqassaaq, aalajangersakkanik amerlassusilinnik nakkutilliinernik ingerlatsisoqartarluni pilersitsinermik suliassaqarfimmi allannguutit misiligarneqareersut akuerisaasullu kisimik ingerlanneqartaqqullugit (ass. Suliamut isernerit aamma isertunik piffissakkuutaartumik misissuinerit).

1.3.2 Peqquserluttoqarsinnaanera pillugu qullersaqarfimmik oqaloqateqarneq

Kukkunersiunermik pilersaarusiornitsinnut atatillugu ingerlatsivimmi qullersaqarfik peqquserluttoqarsinnaanera pillugu apeqquteqarfigaarput.

Qullersaqarfiup ilisimatippaatigut namminneq naliliinertik naapertorlugu peqquserluttoqarsimasinnaanera qularnartoq ingerlatsivik pitsaasumik nakkutilleeriaaseqarmat, ukiumut naatsorsuutit kukkunernik malunnaatilinnik imaqarsinnaanerannik pinngitsoortitsisunik, taassumalu iluani naatsorsuinerimi uukapaatitsiniarluni suliffeqarfiullu pigisaannik atornerluiniarluni kukkusumik paasissutissiinerup pinngitsoornissaamik qulakkeerisoqartartoq.

Qullersaqarfik aamma nalunaarpoq peqquserlunniarnernik ilisimasaqaratik imaluunniit peqquserlussimasinnaasunik maannakkut misissuinerik ingerlatsisoqanngitsoq. Kukkunersiunitsinni

peqquserlunniarnerup kingunerisinnaasaanik naatsorsuutini kukkunernik nassaarsimannginnerput nalunaarutigaarput.

1.3.3 Mittarfeqarfiit aamma naalackersuisoqarfiup akornanni ataatsimiittarnerit

Kukkunersuiusutut iliuusitta ilaattut Mittarfeqarfiit aamma naalackersuisoqarfiup akornanni ataatsimiinnerit ingerlanneqarsimasut misissorsimavagut. Taamaattoq ukiumut kukkunersiuiinnermut atatillugu paasivarput ataatsimiinnernit taakkunanga imaqarnilianik suliaqartoqarsimanngitsoq. Innersuussutigissavarput siunissami ataatsimiinnernit taamaattunik pisortatigoortumik imaqarnilianik suliaqartoqartaqqullugu, ataatsimiinnerni aalajangiiniusinnaasut uppersaateqarsinnaaqqullugit.

1.4 Ukiumoortumik naatsorsuutini naliliinnermi pissutsit pingaarutillit

Kukkunersiuiinnermi pissutsit pingaarutillit nalilerneranni aqutsisut ukiumut nalunaarummik naliliinnerannut immikkut taasasaqarpoq.

1.4.1 Suleriaatsit aamma namminerisamik nakkutilliinerit

Suleriaatsit aamma namminerisamik nakkutilliinerit ilaatigut siunertaraat, kukkunerit amigaatillu piaarinaatsoornikkut piaaraluniluunniit iliuuserisat pinngitsoortinnissaannut qulakkeerinnissalluni, ilaatigut sulisut tapersorsorumallugit – taakkununga minnerunngitsumik sulisut nutaat ilanngullugit – allaffissornermik suliassanik ingerlatsineranni.

2016-imi innersuussutigaarput ERP-mik aaqqissuussamik nutaamik atulersitsinnermut atatillugu nakkutilliinerit pisariaqartut pilersinneqarnissaat pingaartinneqartariaqartoq, soorlu nakkutilliinnermut illersorneqarsinnaasumut tapertaasussanik pisinnaassutsimik aamma piginnaasanik pisariaqartunik pissarsiniarnissaq pingaartinneqaqqullugu.

Tassunga atatillugu allaffissornermi ingerlatseriaatsit aamma nammineq nakkutilliinnermik ingerlatseriaatsit arlalippassuit allaaserisatut suliarineqarsimapput.

Taamaattoq kukkunersiuiinnermi paasivarput, nakkutilliinerit tamakkua arlalippassuit ingerlanneqarsimanngitsut – imaluunniit naammaginatsumik pitsaassusilimmik ingerlanneqarsimanngitsut – ukiup ingerlanerani aamma ukiup suliffiusup naammassineqarneranut atatillugu.

Tamatuma saniatigut paasinarpoq, nakkutilliinnermik ingerlatsinerup nakkutigineqarnera naammassimanngitsoq.

Naatsorsuutini suliaqarnermi atugassat pitsaassusiannik ingerlaavartumik qulakkeerinninnerup amigaataanerata kingunerai, ukiumut naatsorsuutit naammassineqarneranni suliffeqarfimmi annermik

sulisariaqarneq, nakkutilliilluni suliassat ilarparujussui piffissamut sivisunermut attuumassuteqarmata, ukiup ingerlanerani ingerlaavartumik nakkutilliinernik suliaqartarnikkut pinngitsoorneqarsinnaasunik.

Aamma isumaqarpoq uagut kukkunersiuinernik ingerlatsinerput suliassaqarfinni tamaginni misileraalluni misissuinernik tunngaveqartissinnaanngikkipput, kisianni inissitsikkat ataasiakkaat misileraaffigalugit ingerlatsi-sariaqarluta, sulinermik ilungersunarnerusumik kinguneqartumik.

1.4.2 ETOPS-inik ammaanernut atatillugu isertitat

Isumannaallisaanernik piomasagaat pissutigalugu timmisartuutileqatigiiffiit marlunnik motoorilinnik ingerlatsisut timmisartuussinerninnut atatillugu ajornartoornermi mittarfimmik nalunaaruteqartussaataapput. Mittarfeqarfiit ammasarfiisa nalinginnaasut avataatigut ajornartoornermi mittarfittut nalunaarutigineqartillugu timmisartuutileqatigiiffik ammaaneq pillugu akiligassinneqarsinnaavoq. Mittarfeqarfiit Globalogimik isumaqatigiissuteqarsimavoq, taanna timmisartuutileqatigiiffiit angalanermut pilersaarutaanni paasissutissanik pissarsiniarnermut immikkut piginnaasaqarpoq, tassunga ilanngullugit ajunaalernermi mittarfittut atugaasartut pillugit, taakkua ajunaalernermi mittarfimmik atuinerat tunuliaqutaralugu Mittarfeqarfiit sinnerlugit timmisartuutileqatigiiffimmut ETOPS-imut ammaanerni akitsuutinik akiluteqaqqusissutinik suliaqartarput.

Mittarfeqarfiit IT-mik akitsuutinik akiluteqaqqusissutinut aaqjissuussamik nutaamik – Airport 2010 - atugaqalernerisa kingorna, ingerlatsivik nammineerluni akiluteqaqqusissutinik ingerlassanik nakkutilliinernik suliaqarsinnaalerpoq. Taassuma kinguneranik Globalogip akitsuutinik akileeqqusissutaasa aamma Mittarfiit akitsuutinik akileeqqusissutaasa akornanni nikingassutit paasineqarput. Nikingassutit naatsorsuutini kukkusumik paasissutissiinernik malunnaatilimmik nassataqanngillat, kisianni aqutsisunut innersuussutigaarput, siunissami Globalogip aamma Airport 2020-p akornanni akiligassiissutit aamma naatsorsuuserinerup ataqatigiinnerat qulakkeeqqullugu akiligassiissutit assigiissaarneqarnerat qulakkeerneqaqqullugu.

Nunani tamalaani timmisartuutileqatigiiffiit ETOPS-imik ammaanernut akitsuutinik akileerusussuseqarnissaannut aqutsisut ukiut siuliinisut nalorninertik pissutigalugu, ETOPS-imik ammaanerit pillugit Globalogip akitsuutinik akileeqqusissutaanit pissat, mianersortumik naatsorsorneqarsimapput. Akiitsutinilli suli akiluteqarsimangitsut akiliinissaminnilluunniit nalunaaruteqarsimangitsut pillugit akiligassaat 100 %-imik annaasaqaataassussatut inissinneqassasut aallaavigineqarput.

Tassannga naatsorsuuserinernik suliaq isumaqatigaarput aamma annaasaqaatitut illuartitsinernik naliliinerup tunuliaqutai eqqarsarluarnermik tunngaveqartutut isigaavut, annaasanik matussusiil-luarsinnaasutut.

1.4.3 Avatangiisinut pisussaaffiit nunaminertat pissusitoqaannut uterteqqinnerannut tunngasut
Sumiiffinni assigiinngitsuni Mittarfeqarfiit sulianik ingerlatsipput tamaani illuutit sanaartukkallu siunissami matuneqavissinnaapput Namminersorlutik Oqartussanit taamannak aalajangiiffigineqarsimappata. Kalaallit Nunaanni nunaminertanik atuisinnaanermut inatsit naapertorlugu, nunaminertanik atuisut qimatsinerminni sumiiffik qimatartik salissimassavaat nunaminertarlu pissusitoqaannut uterteqqinneqassalluni. Mittarfeqarfiit angusat aallaavigalugit ingerlatsivittut Namminersorlutik Oqartussat ataanni inissisimammat, aqutsisut naliliinerat naapertorlugu piginnittussaataasut tassaapput Namminersorlutik Oqartussat, taamaattumillu tassunga pisussaaffik Mittarfeqarfimmiigani.

Tamanna tunuliaqutaralugu Mittarfeqarfiit ukiumut naatsorsuutaani pisussaaffiit naatsorsorneqanngillat imaluunniit ilisimatitsissutigineqanngillat. Suliffeqarfiup sanaartukkatigut pigisaasa nalingannik naliliinermi pingaaruteqarpoq maluginiassallugu, tassunga soorunami ilanngullugit mittarfiit nalingannik il.il. inissiineq.

1.4.4 Sanaartukkatut pigisat nalingannik inissiineq

Mittarfeqarfiit ulluinnarni sulinermi akiligassanik tunngaveqarluni naatsorsuuserinermi periuseqarpoq, kisianni ukiumoortumik naatsorsuutit saqqummiunneqartarput aningaasartuutunik tunngaveqarluni naatsorsuuserinermik periuseqarluni. Periutsit taakkua assigiinngissutaat pingaarneq sanaartukkatigut aningaasaliissutunik passussinermut tunngassuteqarpoq, akiligassat aallaavigalugit naatsorsuuserinermi piffissaq pissarsiffiusoq akiligassatut nalunaarsorneqartarluni, aningaasartuutilli aallaavigalugit naatsorsuuserinermi sanaartukkatigut aningaasaliissutit naatsorsuutunik aallartitsisarlutik, pigisallu ataasiakkaat aserfallakkiartornerat ilutigalugu nalikilliliivigineqariartulersarput.

Mittarfeqarfiit ingerlatsinermini akigitanut politikki atukkani naapertorlugu, sanaartukkatigut pigisani ernialersinnaanngilai aamma nalikillisinnaanngilai. Tamanna isumaqarpiarpoq pisigat nalingi - ingerlatsivimmit immikkoortikkaanni – qaffasippallaamik naleqartinneqartut.

Taamaattoq Mittarfeqarfiit Namminersorlutik Oqartussat inatsisaata ilaanniinnera pissutigalugu, Mittarfeqarfiup pigisaasa ilai akileraarutinit akilersugaapput – soorlu nutaatut aamma aningaasaliiffigineqaqqittut aningaasaleeriaaseq taanna malillugu pissarsiarineqartartut.

Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiutaasa namminersortitat naatsorsuuseriveqarnerat pillugu nalunaarut naapertorlugu, sanaartukkatigut pigisanik nalikilliliinerit ingerlanneqassapput, nalikilliliineq qaangiutlertortuunngippat.

Ulloq naatsorsuuseriffik nalikilliliinissamik pisariaqartitsineq taanna, aqutsisunit naliliiffigineqarsimannigilaq, ilanngullugu nunap naqqanik allanngortoqarneranut tunngasuni (nunami qeriuannartumi allannguutit) aamma/imaluunniit timmisartoqarfiit allanngornerisa kingunerinik.

Taamaattumik uagut aalajangerpugut, ukiumut naatsorsuutini kukkuneriusutut makkuninnga oqaaseqaateqassalluta:

”Sanaartukkatigut pigisanik naliliinermi aamma taakkuninnga nalikilliliinerit ingerlanneqarput una siunertaralugu, ingerlatsiviup nukissanik atuineranik ersersitsiniaanermut takussutissatut, sanaartukkatigut pigisat ernialerneqarsinnaanerannut aamma nalikilliliiffigineqarsinnaanerannut periarfissat eqqarsaatiginagit, Aningaasanut inatsit aqqutigalugu aningaasaliissutissat pissarsiarineqartarnerat pissutigalugu.

Namminersornerullutik Oqartussat suliffeqarfiutaasa namminersortitatut ingerlasut pillugit nalunaarut naapertorlugu, sanaartukkatigut pigisat nalikillilerneqartassapput pigisap nalinga aallaavigalugu, sanaartukkatigut pigisat akimigut nalikillippat – aamma nalikilliliineq qaangiutilertortuunngippat.

Ulloq 31.12.2018, aqutsisut naatsorsuutini nalillit inissitsiterneqarsimasut nalikillisariaqarnerannik pisariaqartitsinermut tunngavissanik uppersaatissaqarsimangillat, nunap allanngornerata kinguneranik mittarfii akornuserneqarsimanerintut tunngassuteqartuni - imaluunniit Kalaallit Nunaanni mittarfeqarfinnik allanngortiterinissamik pilersaarusiortoqarnerata kingunerinik.

Taamaattumik sanaartukkatigut pigisat, soorlu Kangerlussuarmi mittarfii, inissiivissat il.il. katillugit 290 mio.kr.-inik nalilerneqarnerat uagut nangaassuteqarpugut.”

2. Ukiumoortumik naatsorsuutit pillugit oqaaseqaatit

Immikkoortup imarai naatsorsuutini inissitsitikkani ataasiakkaani nakkutilliinitsinnit paasisavut. Naatsorsuutini inissitsikkat taakku immikkoortumi matumani ilaangitsut kukkuneriusutut oqaaseqaasiornissamut tunngavissiisimangillat.

2.1 Angusat nalunaarsornerat

2.1.1 Kaaviiartitat aamma nioqqutissanik atuneq

Angallannermit isertitat ilimanarnerulersinneqarput Air Greenland A/S-imit naatsorsukkat tigueqartunut tunngasumik.

Kaaviiartitat nioqqutissanillu atunerup eqqortumik piffissalorsorneqarnerat misissugassanik tigusisarluni nakkutilliivigineqarput. Kaaviiartitat isumaqatigiissutinik tunngavillit isumaqatigiissummi tunngavik naapertorlugu ingerlanneqarnerat misiliutinik tigusisarluni nakkutilliivigineqarput.

Ilanngullugu ukiunut siusinnerusunut sanilliussilluni ineriartormik missingersuutillu misissoq-qissaarnerannik ingerlatsinermik suliat pissarsiariniarsimavagut, taassuma iluani matussusiisinaassutsimik misiliut.

Hotelinit isertitat kukkunersiunitsinni maluginiarpagut, kaaviiartitat, nioqqutissat atukkat aamma Narsarsuarmi Kangerlussuarmilu ineeqqat atorneqartut pillugit nakkutilliinernik amerlasuunik ingerlatsisoqartartoq, taakkuali uppernarsaaserneqarneq ajorput, tamanna uagut naammaginngilarput. Siunissami nakkutilliinerit uppernarsaaserneqartarnissaat innersuussutigaarput.

Ilanngullugu innersuussutigiumavarput, hotelimi allaffissornermik aaqquissuussinermi atorneqartup Picassop aamma finansip akornanni qaammatikkuutaartumik naleqqatigiissaarisoqartassasoq.

Kaaviiartitanik aamma nioqqutissat atukkat ikummatissamik tunisinnermut tunngasut kukkunersiorneqarnerat ukiut siuliinisut matussusiisinaassusiannik paasiniaanikkut ingerlanneqarpoq. Ikummatissanut kaaviiartitat taakkununga uppernarsaatit atorlugit nakkutilliiffiqineqarpoq.

Taassuma saniatigut kukkunersiuneq oqaaseqaasiornissamut tunngavissiinngilaq.

2.1.2 Sulisoqarnermut aningaasartuutit

Ukiup ingerlanerani akissarsisitsisarnermi suleriaatsit misissuiffigisarsimavagut soorlutaq ukiumut naatsorsuutunik saqqummiussinermut atatillugu, naatsorsuuserinermi, akissarsialerineri suleriaatsinik Akileraartarnermullu Qullersaqarfimmuut nalunaarusiaasartut akornanni oqimaqatigiissiterit pillugit paasissutissanik aallersimavugut, aamma akissarsiat allagartaat, atorfiit pillugit isumaqatigiissutit aamma akissarsiassat pillugit isumaqatigiissutit aallaavigalugit akissarsiat tunniunneqartut misissuiffigisimagivut.

Aningaasaqarnermut aqutsissut, akissarsialerineq aamma nalunaaruteqartarnermut aqutsissut Sulinal akornanni ingerlaavartumik qaammammut ingerlatsiviup naleqqatigiisitsineranut ikiuussimavugut. Taamatutaaq 2018-imi ukiup naaneranut atatillugu aqutsisut naatsorsuuserinermi naleqqatigiisitsineranni ikiuuppugut. Suliami tassani nikingassutit 6 t.kr.-inik annertussusilik paasivarput, akissarsiatut akiitsut naatsorsuuserinermik ingerlatsiffiusimasut aamma akissarsialerineri akiitsutut nalunaarsorneqarsimasut akornanniittut aamma kingorna Sulinalimut akilerneqarsimasut. Nikingassut pingaaruteqannitsutut isigaarput.

Misissuunitsinni paasivarput Mittarfeqarfinni sulisut amerlajaat nammineq isumaqatigiissuteqarfialugit atorfeqartinneqartut, tamanna namminersorlutik oqartussat suliffeqarfiutaanni namminersortitani isumaqatigiissut naapertorlugu inertequtaavoq.

Aqutsisunit suliaq aallartinneqarpoq, sulisut nammineq isumaqatigiissutaannit sulineramik isumaqatigiissummut nuussinissamut tunngasoq, taamaaliornikkut Mittarfeqarfiit namminersorlutik oqartussat suliffeqarfiutaanni namminersortitani atorfeqarnermut piumasaaqatinik naammassinnissinnaaqqullugit.

Suliaq taanna 2018-imi nanginneqassaaq, kisianni suli naammassineqavinnigilaq.

Sulisoqarnermut aningaasartuutit qulaani taaneqartut kukkunersiorneqarnerat aamma nakkutilliinernik piareersakkanik ingerlatsiuarnissaq amigaataasoq eqqaassanngikkaanni, soorlu immikkoortumi 1.4.1 allaaserigipput, immikkoortoq oqaaseqaammik saqqummiussinissamut pissutissiinnigilaq.

2.1.3 Angusat nalunaarsorneranni nalunaarsorneqartut allat

Aningaasartuutit nakkutilliiffiqineqarput akiligassat allattorsimaffiinik suliaqarnermi periutsit nakkutilliiffigalugit misilerarneqarpoq.

Angusat nalunaarsorneqarneranni inissitsikkanik misissuineramik ingerlatsivugut taamatullu ukiut siuliini nalunaarsukkanut missingersuummullu assersuussinermik ingerlatsilluta.

Tassunga oqaaseqaammik saqqummiussinissaq pissutissiinnigilaq.

2.2 Oqimaaqatigiissitsineq

2.2.1 Sanaartukkat tigussaannigitsut

Namminersorerullutik Oqartussat suliffeqarfiutaasa namminersortitat naatsorsuuseriveqarnerat il.il. pillugu Namminersorerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 25, 26. november 1998-imeersoq § 10 naapertorlugu, namminersorlutik oqartussat suliffeqarfiutaasa namminersortitat sanaartukkat tigussaannigitsut soorlu softwarenut il.il. aningaasaliinerit aningaasaliissutitut atuutsissinnaanngilaat.

Taamaattoq ASA-mit akuersissut aallaavigalugu namminersorlutik oqartussat suliffeqarfiutaanni namminersortitani ileqqunngoriartorpoq pigisat taamaattut naatsorsuutitut ilanngunneqartalernerat.

2.2.2 Sanaartornermi atortuutit pigisat

Namminersorlutik oqartussat suliffeqarfiutaannut naatsorsuuserisarneq pillugu nalunaarut naapertorlugu, sanaartornermi pigisat nalillit nalilerneranni, tunngavissat allassimasut naapertoqqissaarlugit ingerlatsiviup naatsorsuutaasa oqimaaqatigiissinneqarneranni taakkua ilanngunneqassapput.

Erseqqissaatigineqassaaq Mittarfeqarfiup sanaartornermi pigisat nalillit ulluinnarni naatsorsuuserinerami ingerlaavartumik ilanngunneqanngimmata – taamaattumillu ukiumut naatsorsuutininik saqqummiussinermut atatillugu ingerlatsinerami, oqimaaqatigiissitsinerami aamma nammineq pigisani nalunaarsugassartaat kingullinngortut kisiisa ilanngunneqartarlutik.

Deloitte, suliffeqarfiup sanaartornermi pigisai nalillit nalunaarsugangorlugit allattugaataalernerannut ikiuussimavoq.

Naatsorsuutigineqarpoq suliassaq taanna Mittarfeqarfiit 2019-imi tigussagaat.

Peqataaneq

Mittarfiit aamma uninngasarfiit saniatigut, pigisat nalunaarsukkatut katersaniittut ataasiakkaat suussusersiuminaapput – paarlattuanik pigisatut nalunaarsukkat aallaavigalugit pigisat piusut ataasiakkaat suussusersiuminarput.

Innersuussutigissavarput ingerlatseqatigiiffimmit pigisat ataasiakkaat suli pigineqarnerannik sumiinerannillu immikkut ittumik nakkutilliissasut – tassunga ilanngullugu nakkutiiliffigalugu pigisat allattorsimaffiata kiisalu pigisat tigussaasut akornanni taakkorpiaat imminnut assingunerat – taamaaliornikkut qulakkeerneqarsinnaaqqullugu paasisutissat pigisat pillugit allattorsimaffimmi nutaami eqqortuunerat.

Pissarsiat- aamma pigiuunaakkat

Kukkunersiunermit atatillugu pigisat pissarsiat pigiuunaakkaallu akornanni uppersaatissat misissorpavut, naliliivugut ingerlatsiviup ingerlatsinermit siunertaqartumik nutaanik pissarsisarnera atuutsitsilerner/nalilikilliliinera naatsorsuuserineq pillugu nalunaarummi maleruaqqusat naapertorlugit ingerlanneqartoq.

Uppersaanermik pitsaanerusumik eqqarsaatersortoqartariaqarpoq, pigisat aserfallatsaalineqarnerat pineqarnerseq – taakkua ingerlatsinermit naatsorsuuserineqassagamik – imaluunniit pitsanngorsaanerit pineqarnerseq, taakkununga atuutsinneqalissagamik.

Ukiunut 15 mio.kr.-it tikillugit nutaamik aningaasaliinerit aamma aningaasaleeqqinnerit aningaasalersorneqarsinnaapput ingerlatsiviup ingerlatsinermit kaaviiartitai (akigititanik akiliisitsineq) aqqu-tigalugit, taakkuali aallaavittut qaangerlugit aningaasaliinerit naalakkersuisut aningaasanik inatsississaanni sanaartornermit atugassiissutigineqartartut atorlugit pissariarinqartarput.

Ukiumi 19,2 mio.kr.-it nalingannut nutaanik pissarsisoqarsimavoq, taakkua 2018-imi naatsorsuutini sanaartornermit aningaasaliissutinut ilanngunneqarput.

Sanaartornermit aningaasaliissutit

2018-imi sanaartornermit aningaasaliissutit katillugit 4.846 t.kr.-iupput, taakkua Aningaasanut Inatsit aqqu-tigalugu aningaasaliissutigineqartut.

Aningaasanut Inatsit aqutigalugu sanaartornermut aningaasaliissutit atorlugit akiligassanut akiliutit uppersaataat misissugassanik tiguisarluta nakkutilliffigisarpavut.

2018-imi sanaartornermut naatsorsuutininik saqqummiussisoqanngilaq.

Nalinik aalajangiineq

Erseqqissaatigineqassaaq Mittarfeqarfiit ukiumut naatsorsuutininik saqqummiussineranut atatillugu, naatsorsuuserinermik periutimik allaaserisaq naapertorlugu mittarfiit ataasiakkaat naqqi nalikilliliiffigineqarneq ajormata.

Innersuussutigissavarputtaa allaaserisaq 1.4.4 takoqqullugu.

Aserfallatsaaliinermi kinguaattoorneq

Ingerlatsivimmit aserfallatsaaliinermi kinguaattoorutit 1.066,8 mio.kr.-it missaannittut naatsorneqarput. Ileqqorissaarneq naapertorlugu erseqqissaatigineqassaaq, aserfallatsaaliinermik kinguaattoorummik naatsorsuineq tunngaviatigut ukiuni ataasiakkaani nalikilliliinerit aamma aningaasaleeqqinnerit assigiinngissutaannik aallaaveqarmata. Taamaattumik kinguaattoorutit taggissaq taamaaqqissaartuunngilaq soorlu ingerlatsiviup sanaartornermi atortuutininik pigisaanut akit ineriartornerat naatsorsuunneqarsimangillat.

Naatsorsuutit pillugit maleruaqqusaaq nutaaq

Ulloq 1. januar 2018, namminersorlutik oqartussat suliffeqarfiutaannut namminersortitanut naatsorsuutit pillugit maleruaqqusaaq nutaaq atuutilerpoq.

Mittarfeqarfimmit aatsaat maleruaqqusaaq nutaaq ulloq 01.01.2019 atorleqalerpoq.

Naatsorsuutit pillugit maleruaqqusaaq nutaaq kinguneranik Mittarfeqarfiit siunissami ukiumut naatsorsuutininik periutit suliffeqarfimmut namminersortitanut atuuttut atorlugit saqqummiussisinnalissaaq, maleruaqqusaaq namminersorlutik oqartussat suliffeqarfiutaannut namminersortitanut atuutinngitsut minillugit.

Pigisat sanaartukkat ullumikkutut pisiarineranni akiat ilanngunneqassaaq piffissap ingerlanerani nalikilliaruaarnerat ilanngaatilugit – taamaattoq nalip qaffasinnerpaap assigissavaa ilanngaatisat ilanngaatigereerlugit pigisat nalingat piviusunngortinneqarsinnaasoq (ilanngaatisat ilanngaatigereerlugit piffissami aalajangersimasumi nalimik aalajangersimasumik inissiineq).

Allatut oqaatigalugu, ilanngaatisat ilanngaatigereerlugit isertitassat nalikilliliinernut matussusiisinaanngippata, taava pigisat nalingat nalikillilerneqassapput, taamaaliornikkut nalikilliliinerit ingerlaavartut sinneruttut ilanngaatisat ilanngaatigereerlugit isertitassat ilanngissinnaaqullugit.

Manna takillugu Mittarfeqarfiit nalikilliliisarnerat suliffeqarfiup isertitaasa iluanni matussuserneqarsinnaasannngillat, taamaattumik naatsorsuuserinermi periutsip nutaap nassatarisaanik qularnanngitsumik nalikilliliinernik pisariaqartitsinermik nassataqassaaq.

Suliffeqarfiup qulaani allannguutit taagorneqartut aqutsisut nalunaarutaanni ilanngussimavaat.

2.2.3 Nioqqutissat toqqorsivimmiittut

Ulloq 31.12.2018 nioqqutissat toqqorsivimmiittut ingerlatsivimmi sulisunit namminneq kisinneqarput. Kingorna nioqqutissanik toqqorsiveqarfik Kangerluassuarmi tikillugu, uppersaatait tigusiffigisarlugit misissuivugut.

Nioqqutissaat toqqorsivinniittut nalilerneqarnerisa uppersaataat tigusiffigisarlugit kukkunersiorpavut, taakkununga ilanngullugit pisoqalisoortut.

Pisoqalisoornernut taasarialimmik nuussisoqarsimavoq nioqqutissap normuanut immikkut erseqqissaatitaqarluni. Nioqqutissat assigiinngitsukkuutaartut atorneqarunnaarsimasut naleqannngitsutut ilanngunneqarsimapput. Naliliivugut nioqqutissat pisoqalisoortut assigisaallu nalingisa matussutissaannik naammattumik immikkoortitsisoqarsimasoq.

Taamatuttaaq pissarsiarisat- aamma tunisat misissuiffigineqarnerat ingerlatsivimmit suliarineqartooq nakkutilliiffigaarput (nakkutilliinermik ingerlatsineq).

2.2.4 Tunisinernit kiffartuussinernillu pissat

Nioqqutissanik kiffartuussinernillu tunisanit pissat ulloq 31.12.2018 100 mio.kr.-it missaanniippat.

Akiitsullit akiliinngitsuugaannut katillugit 15.764 t.kr.-it illuartinneqarsimapput (2017-imi 11.570 t.kr.-it).

Nalikillineqartut pingaarnerit tassaapput ETOPS-init pissanit annaasat naaperiarniarlugit nalikilliliinerit.

ETOPS-imik kiffartuussinernit pillugit IATA-p akornanni isumaqatigiinnginneq suli piuvoq, ajornartorsiulli ukiut ingerlanerini annikinnerulerpoq. Taamattoq suli pissat pillugit illuartaatsineq ilungersortumik isigineqarpoq, sullitap akornanni akiligassaaq isumaqatigiinngissutigineqarami.

Ingerlatsiviup akileeqqusissutinik ingerlatseriaasia 2018-imi naapertuutinnngitsumik atuppoq, taamaattumik avataanit pissat akilerneqarsimannngitsut malunnaatilimmik qaffariarput (55 mio.kr.-it miss.). Pissat ullunit 90-init pisoqaanerusut amerleriarput aamma taakkununga akileeqqusissutinik nassiuuineq 2019imi aatsaat aallarteqqinneqarpoq.

Air Greenland A/S-imit pissat tigusat uppersarneqarnerannut naleqqatigiissitsinermik ingerlatsiffigineqarput.

Annaasaqarsinnaanermut matusisinnaajumalluni aqutsisut annaasanut illuartsinerat isumaqatigaarput.

2.2.5 Tigoriaannaat

Paasivarput, aningaaserivimmi atuisutut pisinnaatitsissutit siornali iluarsineqartussaagaluit kukkunerisuiunerup aallartinnerani sulii aqqinneqarsimanngitsut.

Tamanna aarlerinaammik imaqarpoq, aningaaserivimmi pisinnaatitsissutit pisariaqanngitsut ammaannarnerat. Pisinnaatitsissutit kingorna matuneqarput.

Taamaattumik innersuussutigineqarpoq, periutsinik aalajangersimasunik eqqussisoqaqqullugu, sulisunut atorfeqarunnaasimasunut pisinnaatitsissutit nungusarneqarnerannut aamma pisinnaatitsissutillit akuersissuteqartunut uppersaatiq nutarsarneqarneranut qulakkeerinnissutit.

2018-ip aallartinnerani akiligassanik suliaqartarnek unammillernartorsiorpoq. Tamanna aamma isumaqarpoq ingerlatsivik aningaasanik tigorianaannarnik annertuumik ilungersuuteqartoq.

3. Inatsisit atuutsinneqarnerannik aamma ingerlatsinermik kukkunerisuiunerit

Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiutaasa namminersortitat naatsorsuuseriveqarnerannut nalunaarummik nutaamik Mittarfeqarfiit aatsaat 2019 aallarnerfigalugu atuilissaaq.

Taassuma nassataanik inatsisit atuutsinneqarnerannik kukkunerisuiineq soorlutaq ingerlatsinermik kukkunerisuiinermik siunissami ingerlatsisoqartalissaaq.

2018-imi ukiumut naatsorsuutit kukkunerisorneqarnerannut atatillugu, iliuutsinik amerlanngikkaluani ingerlatsivugut siunissami inatsisit atuutsinneqarnerannik kukkunerisuiunerup ilaattut ingerlanneqartartussanik.

Siornatigut paasinikuuarput, Mittarfeqarfinni sulisut arlaqaqisut inuttut ataasiakkaatut isumaqatigiissutit tunngavigalugit atorfeqartut, namminersorlutik oqartussat suliffeqarfiutaani sulisunut inerteqquaaqaluartoq.

Sulisut inuttut ataasiakkaatut isumaqatigiissutit tunngavigalugit atorfeqartut isumaqatigiissutit aallaavigalugit atorfilittut inissinneqarnissaannut suliaq aqutsisunit aallartinneqarpoq, taamaaliornikkut

Mittarfeqarfiit namminersorlutik oqartussat suliffeqarfiutaanut atorfeqartitsinermut piumasaqaatinik naammassinnissinnaaqqullugit.

Suliaq taanna 2018-imi ingerlateqqinneqarpoq sulili naammassineqarani.

2018-imi kukkunersiuinermut atatillugu paasivarput, sulisunut suliani tamatigut uppersaataat pisariaqartoq pigineqartanngitsoq, taakkununga ilanngullugit ilinniarsimanermut uppersaataat (CV), ukiut suliffigisimasat tunngavigalugit naatsorsuinerit taamatullu atorfininnermi isumaqatigiissutit sulisitsisumit sulisumiillu atsiorneqarsimasut.

4. Paasissutissat allat

4.1 Aqutsisut naatsorsuutitut nalunaarutaat kiisalu naatsorsuutini kukkunerit iluarsineqanngitsut

Suliassaqarfinnut kukkunersioruminaatsunut kukkunersiuinermi ukioq naatsorsuuseriffiusoq 2018 pillugu, qullersaqarfik uagutsinnut naatsorsuutit pillugit uppersaammik saqqummiussipput.

2018-imi kukkunernik iluarsineqanngitsunik paasisaqartoqanngilaq.

4.2 Naatsorsuuserinermik inatsimmik malinninneq

Nakkutilliivigaarput ingerlatsivimmit suliassaqarfinni pingaarutillinni tamaginni naatsorsuuserinermik inatsit malinneqartoq.

4.3 Siunnersuinerinermik ikiunnermillu suliat

1. juni 2018 kukkunersuisut oqaaseqaataannik tunniussinitta kingorna ingerlatsivik sinnerlugu makkunanga suliaqarpugut:

- Sanaartukkat allattorsimaffianik malinnaatitsinermik ulloq 31.12.2018.
- Agguataarinerit pillugit naatsorsutit kukkunersiornerinik misissueqqinneq
- Akissarsiat naligiissinneqarnerat
- Pisortanik naatsorsuuserinermullu ikiunnerit allat

5. Kukkuñersiuinermik ingerlanneqartumik naliliineq

5.1 Kukkuñersiuinermik ingerlanneqartumik naliliineq

Ukiuumut naatsorsuutit kukkuñersiuisutut nangaassuteqarluta uppersarsarpavut Kangerlussuarmi mittarfiup il.il. nalilerneqarnerannut tunngassuteqartumik, taamaattoq paasissutissanik ilanngussanik ilalernagit.

Ukiup naammassinerani kukkuñersiuinermik ingerlatsinitsinni oqaaseqaatit erseqqissakkat ingerlatsivimmi pisortanut ingerlaavartumik nalunaarutigineqartarsimapput.

6. Kukkuñersiuinerup siunertaa annertussusia aamma akisussaaffiit agguataarnerat

Ulloq 5. maj 2017 oqaaseqaatitsinni kukkuñersiuinerup siunertaa, annertussusia aamma ingerlanneqarnera, kukkuñersiuisut nalunaaruteqartarnerat kiisalu aqutsisut aamma kukkuñersiuisut akornanni akisussaaffiup agguataarsimanera allaaserineqarput. Taanna innersuussutigaarput.

7. Uppersarsaaneq

Inatsisit naapertorlugit nalunaarutigissavarput, inatsit malillugu kinaassusersiortuunnginnissamut piunasaqaat naammassineqarsimammat kiisalu kukkuñersiuinermik ingerlatsinitsinni paasissutissat qinnutigisavut tamaasa pissarsiarisarsimagatsigik.

Nuuk, ulloq 6. maj 2018

Deloitte
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Bo Colbe
kukkuñersiuisoq naalagaaffimmit akuerisaasoq

Atuutilersut

Ruth Lindhardt
Naalackersuisoqarfimmi pisortaq
Ineqarnermut Naalackersuisoqarfik

Niels Grosen
Pisortaagallartoq